

Voor chemische sector is het vijf voor twaalf

Goedkopere energie moet investeringsniveau weer op peil brengen

Investeren in chemie

Vergroening van de Nederlandse chemie, waarbij voor de productie niet langer olie maar afvalproducten worden gebruikt.

Stagnatie in Europa, explosieve stijging in opkomende landen. Bedragen in € mrd

ten uit de landbouw of geteelt, de materialen worden gebruikt, is in de visie van de branchevereniging VNCI een van de weinige opties om internationaal weer concurrerend en leidendgewend te worden. En dan snijdt het mes aan twee kanten. Want een sector die door gebruik van goedkope duurzame energie internationaal meeteelt, zal uit zichzelf ook weer gaan investeren, ook in innovatie.

Chemiebedrijven in Europa, ook Nederlandse, investeren steeds vaker buiten het oude continent. Hoge prijzen voor energie en grondstoffen dwingen ondernemingen delen van hun productie te verplaatsen naar de Verenigde Staten, China of het Midden-Oosten. Nieuwe investeringen vinden vooral in deze regio's plaats. Om het ijf te keren moeten Nederland en Europa op zoek naar goedkope duurzame energie, vindt VNOCI.

VNCH-voorzitter Werner Fuhrmann, tevens lid van de raad van bestuur van Alzco Nobel, zegt het onomwonden: 'De chemiesector in Nederland, maar ook in Europa, maakt een structurele crisis door.' Fuhrmann lepelt uit zijn hoofd een cijferreeks op die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat. Chemiebedrijven, grootverbruikers van energie en grondstoffen, investeerden in 2006 € 18,5 mrd in het oude continent; in 2012 € 19 mrd. Uit cijfers over investeringen in de VS en in China blijkt dat deze stabilisatie in Europa relatief een forse achteruitgang betekent. Mede dankzij de opkomst van schalliegeas liepen in de VS de investeringen tussen 2006 en 2012 op van € 13 mrd tot € 25 mrd. Maar China slaat alles.

De chemiesector, hij uitstak roch een wereldwijde sector waarin nationale vestigingen van dezelfde multinational elkaar bij investeringsbeslissingen heftig concurreren, investeerde in 2006 circa € 27 mrd in China, maar in 2012 was dat niet minder dan € 3,4 mrd. 'Chemiebedrijven investeren nu drie keer zoveel in China als in Europa en de VS samen', luidt Fuhrmanns onheilspekkende conclusie.

In Nederland is de situatie ronduit alarmerend. De honderd bedrijven in de sector investeerden vorig jaar gezamenlijk slechts €1,5 mrd, en dat ligt onder het Europees gemiddelde. 'Met zo'n

BANKENSECTOR

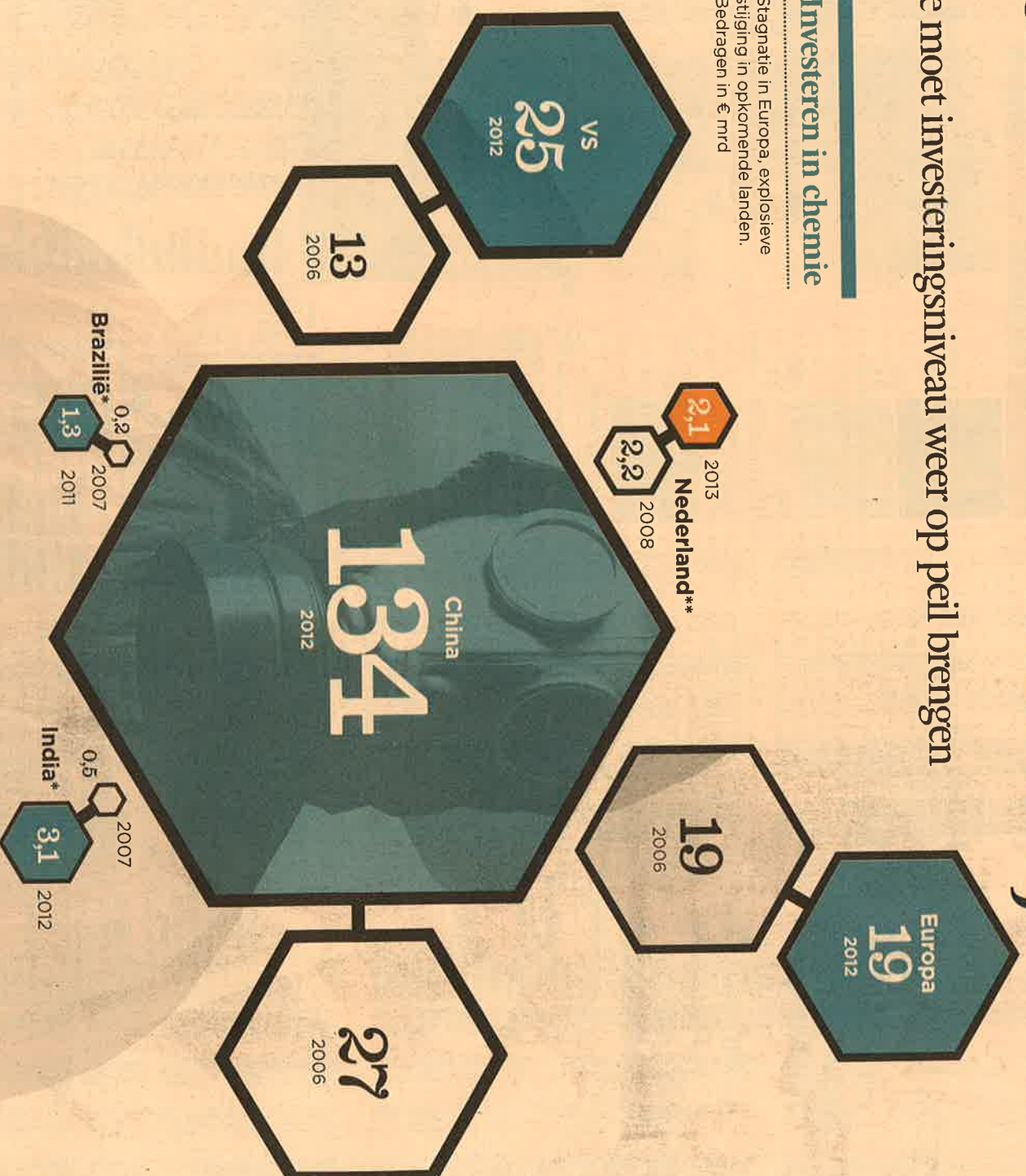
Schikking met Verenigde Staten leidt tot uittocht bij BNP Paribas

Amsterdam Als gevolg van een schikking met de Amerikaanse toezichthouder hebben ongeveer dertien hooggeplaatste werknemers ontslag genomen bij de Franse bank BNP Paribas. Vooral het vertrek van Georges Chodron de Courcel is opmerkelijk. Hij is een van de chieft operating officers bij de bank en is verantwoordelijk voor zakenbankieren bij

Investeren in chemie

Stagnatie in Europa, explosieve stijging in opkomende landen. Bedragen in € mrd

*Alleen directe buitenlandse investeringen weergegeven **Chemie en raffinaderijen CM | Bron: FD Research, CBS

lage investeringsgraad kunnen
we de internationale concu-

rentiestrijd niet meer aan', zegt VNCI-directeur Colette Alma.

Die lage investeringsgraad is ook verontrustend omdat de chemie aan de basis staat van producten van vele industriele bedrijfstakken en, omdat daardoor het proces van innovatie stolt. Om te kunnen concurreren met andere regio's moet Europa een gemeenschappelijk energie- en industriebeleid en een gezamenlijke grondstoffenstrategie voeren, meent Alma en Fuhrmann. In het Midden-Oosten, bijvoorbeeld, hebben chemiebedrijven veel gemakkelijker toegang tot goedkope grondstoffen.

goedkope grondstoffen.

Massale importen van hg, waardoor ook de afhankelijkheid van gas uit Rusland afneemt, kunnen een belangrijk stap zijn, maar daarop is de infrastructuur in Europa nog onvoldoende berekend. Schaleegs, belangrijk als grondstof voor ethyleen, het belangrijkste basismateriaal voor de chemiesector, heeft in Europa

vanwege milieurisico's een beperkt draagvlak.

Als ze de beschikking krijgt over goedekoop duurzame energie, kan de Nederlandse industrie weer de wereldwijde concurrentiestrijd aan, betogen Alma en Fuhrmann. Alma: 'Voordat we dat doel hebben bereikt, zijn we tien jaar verder. Ondernemers moeten chemiebedrijven in deze langdurige transitiefase overleven.'

Bedrijfsleven, overheid en wetenschap zouden ondertussen de handen ineen moeten slaan om grootschalig onderzoek te doen naar en te investeren in goedkope duurzame energie, zegt Alma. Goedkope duurzame energie, benadrukt Alma en Fuhrmann, want sommige Europese landen, zoals Duitsland, beschikken wel over duurzame energiebronnen, maar goedkoop zijn die niet.

Alma: 'We moeten met een uitgebreid innovatieplan en een eigen "taskforce" gezamenlijk een stip aan de horizon zetten. Met grootschalige energiebesparing in de fabrieken, gebruik

AUTOMARKT

Tesla wil uitbreiden in Tilburg

Amsterdam Tesla wil zijn assemblagelijn in Tilburg uitbreiden. Dat zei Elon Musk, topman van de Amerikaanse fabrikant van elektrische auto's, volgens de Telegraaf gisteren tijdens een evenement in Londen.

Op de locatie in Tilburg vindt op dit moment de eindassemblage van Tesla's plaats. De autofabrikant wil komende jaren een nieuw onderzoekscentrum ope-

BEDENKTID

14

ONHEILSTJDING
Weinig vraag
en lage markt
in Europa

Het houdt niet op met de tijdingen in de Nederlandse sector. Vorige maand, de Amerikaanse chemie, Dupont aan de komende circa honderd banen te schrappen bij zijn productie in Dordrecht. Eerde besloot AkzoNobel dat in productie van chemicaliën venter verdwijnt, waardoor Overijssse stad meer dan honderd arbeidsplaatsen geschrapt. Het Soedische bedrijf Sabic meldde van het aantal banen in Nederland zullen verminderen met 4, verklaarde de stijfs last te van een structureel lagere lagere magen in Europa. goedkoop Amerikaans gas kunnen Amerikanen kunnen van Sabic gooien produceren.

Het Amerikaanse familie Hunsman stelt grote investeringen in de regio Rotterdamse energieconcerns krimp raffinaderijen in. Voorts is groot dat hightechbedrijf um de productie van een plantaardige fles juist van lagere energiekosten in de plasavinden en niet in Nederland.

Dow Chemical en DSH herhaaldelijk aan dat investeringen bij voortkeren ropa zullen plasvinden even bij DSM te blijven: een keer Nederland niet toe, benadrukte het donders 'Nederland en Euro van cruciaal belang voor tegelijkertijd moet de co-tiekracht van Nederland pa worden versterkt'.

Hoopvol voor de sector
bericht vorige week in h
het Amerikaanse olie- en
concern ExxonMobil o
zijn raffinaderij in het Ro
se havengebied uit te bre
mogelijke investering va
honderden miljoenen e

Door goedkoop Amerikaans schaliegas kan in VS goedkoper w geproduceerd

JURIDISCHE STAPPEN
SBM ziet af van zaak tegen Petrobras
en dingt niet mee naar tenders

Amsterdam SBM Offshore ziet af van juridische stappen tegen Petrobras, zijn grootste klant. Wel hebben besloten dat we de relatie met onze klant laten prevaleren, zo zegt juridisch bestuurder Siertze Hepekema. Donderdagochtend maakte de Schiedamsse bouwvermaatschappij bekend dat hij niet meedoet in de biedingsstrijd voor de bouw van twee nieuwe tenders

66
Karel Doorman